

تولسد،
دانش بنیان،
اشتغال آفرین

سال ۱۴۰۱

سند ارتقای بهره‌وری استان خوزستان

مصوب شورای راهبردی توسعه مدیریت استان خوزستان

تابستان ۱۴۰۱

مقدمه:

بهره‌وری، مفهومی برای نشان دادن نسبت خروجی به ورودی یک فرد، واحد و سازمان بوده و در همه شئون، کار و زندگی فردی و اجتماعی می‌تواند دخیل باشد و یک شاخص تعیین‌کننده درآمد سرانه هر کشور است. بی‌گمان رشد اقتصادی پایدار کشورها در گرو رشد و ارتقای بهره‌وری در تمام سطوح است. در دنیای رقابتی امروز، بهبود بهره‌وری مهمترین راهبرد و هدف سازمان‌ها و بنگاه‌ها تلقی می‌شود. بررسی عوامل توسعه کشورهای پیشرو در اقتصاد و صنعت حاکی از آن است که بخش قابل توجهی از رشد اقتصادی، مرهون افزایش بهره‌وری و مابقی نتیجه افزایش و گسترش منابع تولیدی بوده است. بهبود بهره‌وری مستلزم فرایندی برنامه‌ریزی شده در طول زمان است که منافع حاصل از آن بعد از گذشت مدت زمان لازم نمایان شده و این فرایند شامل شناسایی علل پایین بودن بهره‌وری در ابتدای امر و برنامه‌ریزی جهت ارتقای بهره‌وری؛ در ادامه کار است.

به منظور محقق شدن قوانین و تکالیف ابلاغی در حوزه بهره‌وری، دبیرخانه شورای راهبری توسعه مدیریت استان مستقر در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خوزستان از ابتدای سالجاری با اتکا به توان کارشناسی مجموعه و بهره‌گیری از نظرات خبرگان استان، همچنین مطالعه اسناد توسعه استان نظیر سند آمایش، نسبت به عارضه‌یابی بهره‌وری در استان اقدام نموده و متناسب با ظرفیت‌های موجود نسبت به تدوین سند بهره‌وری استان اقدام نموده است.

این سند مشتمل بر برنامه‌ها و سرفصل‌های ارتقای بهره‌وری در بخش‌ها و زیربخش‌های مختلف استان بوده و مکملی برای برش‌های استانی برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی استان ابلاغی از سوی سازمان ملی بهره‌وری، محسوب می‌شود.

امید است در سالجاری که مزین به شعار تولید و اشتغال، دانش بنیان شده، بتوان با تعامل سازنده با سازمان ملی بهره‌وری، دستگاه‌های اجرایی و بهره‌گیری از سند صدرالاشاره، تمهیدات لازم جهت استقرار واقعی چرخه بهره‌وری در استان زرخیز خوزستان؛ مهیا گردد.

مهرداد نیکو

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

و دبیر شورای راهبری توسعه مدیریت استان خوزستان

مشخصات سند

عنوان: سند ارتقای بهره وری استان خوزستان

تهیه کنندگان: دکتر مهرداد نیکو، غلامرضا وحدت، سحر مومن زاده،

احمدرضا ملکی

تصویب کننده: اعضای شورای راهبری توسعه مدیریت استان

خوزستان

زمان تصویب: ۱۴۰۱/۰۵/۰۹

فهرست برنامه های بهره‌وری به تفکیک بخش و زیربخش

صفحه	عنوان بخش/زیربخش
۱	زیربخش پولی و مالی
۲	زیربخش گردشگری
۳	زیربخش بازرگانی
۴	زیربخش آموزش
۵	زیربخش بهداشت و خدمات درمانی
۶	زیربخش فرهنگی
۷	زیربخش امور عمومی
۹	زیربخش رفاه اجتماعی
۱۰	بخش ارتباطات
۱۱	بخش معدن
۱۲	بخش حمل و نقل
۱۳	بخش ساختمان
۱۴	بخش آب و برق و گاز
۱۵	بخش صنعت
۱۶	بخش نفت
۱۷	بخش کشاورزی

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش / زیربخش
کلیه بانک ها و بیمه های استان	سهولت در ارائه کمک های بلاعوض و تسهیلات مالی به گروه های هدف	زیربخش پولی و مالی
	توسعه فرهنگ بیمه ای و مدیریت ریسک	

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/زیربخش
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	استفاده از تجارب موفق داخلی و خارجی در حوزه گردشگری	زیربخش گردشگری
	جذب سرمایه گذار داخلی و خارجی جهت توسعه زیرساخت گردشگری استان	
	توسعه توریسم درمانی	
	توسعه گردشگری تاریخی	
	توسعه گردشگری آبی و دریایی	
	ارتقای زیرساخت های موزه ها در مناطق دارای جاذبه گردشگری	
	توسعه گردشگری صنعتی	
	توسعه گردشگری زیارتی و دفاع مقدس	
	توسعه گردشگری تجاری و ترانزیتی	
	توسعه گردشگری ورزشی	
	توسعه بوم گردی و گردشگری عشایری	
اصلاح رویه های حفاظت از اماکن تاریخی		

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/زیربخش
اداره کل صنعت، معدن و تجارت، شرکت غله و خدمات بازرگانی، منطقه آزاد اروند، اداره کل فرودگاههای استان، مدیریت فرودگاه آبادان، اداره کل راه آهن زاگرس، اداره کل راه آهن جنوب، اداره کل راهداری و حمل و نقل استان، منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی، شوش و منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر	یکپارچه سازی مدیریت و راهبری بازرگانی در استان	زیربخش بازرگانی
	توسعه فعالیت های تجاری و خدمات بازرگانی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی	
	توسعه و افزایش سهم مبادلات تجاری خارجی با کشورهای همسایه	
	توسعه ترانزیت کالا، خدمات انبارداری و حمل و نقلی به صورت ترکیبی (ریلی، دریایی، زمینی)	
	برنامه توسعه، تجهیز و تکمیل زیرساختهای مرتبط با بازرگانی (زیربناهای بازرگانی، قطب ها، کریدورها و ...)	
	احداث بازارچه های مرزی	
	برگزاری نمایشگاههای توانمندی های استان	
	رعایت استانداردهای بین المللی جهت رسیدن به استانداردهای صادرات خارجی	

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/زیربخش
اداره کل آموزش و پرورش	استاندارد سازی فضای آموزشی	زیربخش آموزش
	استفاده از فناوری های نوین در حوزه آموزش	
	برگزاری دوره های آموزشی مهارت های زندگی	
	ساماندهی نیروی انسانی بر اساس ظرفیت نیروهای بومی	
	تاسیس دوره پیش دبستانی در مناطق محروم استان	
	افزایش نرخ با سوادی در استان	
	توزیع متعادل مراکز و خدمات آموزشی در سطح استان برای کلیه مقاطع تحصیلی	
	ایجاد توازن جنسیتی در افراد باسواد	
دانشگاه های استان	ایجاد تناسب لازم بین آموزش عالی و نیازهای تخصصی استان	
	ارتقای کیفیت خدمات آموزش عالی متناسب با موازین بین المللی	
	ارتقای همکاری دانشگاههای استان با صنعت و فعالیت های دانش بنیان	
	توانمندسازی فارغ التحصیلان دانشگاهی مطابق با فعالیت های اقتصادی استان	

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/ زیربخش
دانشگاههای علوم پزشکی استان	جذب سرمایه گذار خارجی و داخلی با هدف توسعه خدمات درمانی با گستره ملی و بین المللی	زیربخش بهداشت و خدمات درمانی
	فعال سازی ظرفیت استان در خصوص تولید و انتقال دانش و تکنولوژی پزشکی	
	توسعه متوازن خدمات درمانی در سطح استان	
	توسعه و ترویج استفاده از گیاهان دارویی	
	برگزاری دوره های بازآموزی ویژه کادر درمان	
	ترویج آموزه های بهداشتی در استان به ویژه در مناطق پرخطر	
	شناسایی دلایل بروز اختلالات اعصاب و روان و رفع آنها	
اداره کل بهزیستی استان	ارتقای برنامه توانمندسازی و اشتغال توان خواهان	
	استفاده قانونمند از ظرفیت سازمانهای مردم نهاد در حمایت از افراد تحت حمایت	
	شناسایی عوامل موثر بر بروز اعتیاد در میان گروه های هدف و ارائه آموزشها و حمایتهای لازم	

دستگاه‌های متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/زیربخش
صدا و سیمای مرکز خوزستان، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه، اداره کل تبلیغات اسلامی، حوزه هنری سازمان تبلیغات، دارالقرآن الکریم استان	استفاده از فناوری های نوین در آموزش مبانی فرهنگ	زیربخش فرهنگی
	حمایت از انجمن های صنفی، هنری و فرهنگی	
	توسعه فعالیت مطبوعات محلی	
	افزایش تولیدات رسانه ای مطابق با علایق مردم	
	جذب متخصصان دارای ایده، توانمند و کارآمد در بخش رسانه	
	توسعه هنر و فرهنگ بومی استان (روستایی و عشایری)	
	برگزاری مناسبت های فرهنگی با هدف وحدت اقوام استان	
	برگزاری مسابقات فرهنگی به اسم مشاهیر فرهنگی استان (ادبیات، موسیقی، سینما و تئاتر و ...)	
ترویج و توسعه هنر اسلامی		

دستگاه‌های متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش / زیربخش
استاندارداری خوزستان، اداره کل اقتصاد و دارایی، اداره کل امور مالیاتی استان، اداره کل استاندارد، اداره کل محیط زیست، اداره کل منابع طبیعی استان، شهرداریها	مدیریت کانون های داخلی و خارجی ریزگردها	زیربخش امور عمومی
	شناسایی و اعلام مزیت های نسبی اقتصادی استان	
	بازنگری در طرح آمایش استان	
	شناسایی و رفع موانع سرمایه گذاری	
	زمینه سازی جذب سرمایه در استان	
	ارائه مشوق های مالیاتی به واحد های هدف	
	جذب سرمایه گذار در امور زیربنایی استان	
	مدیریت مصرف انرژی	
	توسعه قانونمند فعالیت های تشکل های مردم نهاد	
	ایجاد توازن در سرمایه گذاری در مناطق مختلف استان	
توسعه سایت های بازیافت زباله		
ارتقا و توسعه مراکز دفن زباله شهری		

آموزش و فرهنگ سازی در حوزه مسایل زیست محیطی
ایمن سازی بافت فرسوده و حاشیه ای
ادغام مناطق حاشیه ای در طرح جامع شهری
ارائه خدمات شهری به مناطق حاشیه ای
پایش مداوم و علاج یابی بهره برداری از سد گتوند

دستگاه‌های متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش / زیربخش
اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان، اداره کل بهزیستی استان، کمیته امداد امام خمینی (ره)	شناسایی دلایل مهاجرت از استان و مقابله با آن	زیربخش رفاه اجتماعی
	ایجاد اشتغال در مناطق مهاجر فرست	
	شناسایی و توسعه ظرفیت های اجتماعی استان	
	ایجاد تنوع در منابع درآمدی مناطق محروم	
	شناسایی گروه های هدف (نیازمند کمک) و خدمت رسانی مستمر	

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش / زیربخش
استانداری خوزستان	تکمیل پروژه پنجره واحد سرمایه گذاری خوزستان	بخش ارتباطات
استانداری خوزستان، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان	برگزاری دوره های تخصصی فناوری اطلاعات ویژه کارکنان دولت	
استانداری خوزستان، مرکز افتا خوزستان	برگزاری دوره های تخصصی امنیت صنعتی ویژه زیرساخت های حیاتی	
اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان، اداره کل تنظیم مقررات رادیویی استان	حمایت از توسعه شرکت های دانش بنیان در زمینه فناوری اطلاعات	

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش / زیربخش
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	توسعه و ترویج بهره برداری اصولی و پایدار از معادن	بخش معدن
	جذب فناوری های نوین معدنی	
	تکمیل زنجیره ارزش فعالیت های مبتنی بر منابع درون منطقه ای و جلوگیری از صادرات بصورت خام	
	توسعه فعالیت های معدنی شامل شن و ماسه، سنگ لاشه، نمک دریایی و ... در شهرستان های مستعد	
	اجرای پروژه های مدیریت مصرف انرژی و آب	
	نوسازی تجهیزات و ارتقای سیستم نگهداری و تعمیرات	

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/زیربخش
اداره کل راه و شهرسازی استان، آزمایشگاه مکانیک خاک استان، اداره کل بنادر و دریانوردی، منطقه آزاد اروند، اداره کل فرودگاههای استان، مدیریت فرودگاه آبادان، اداره کل راه آهن زاگرس، اداره کل راه آهن جنوب، اداره کل راهداری و حمل و نقل استان، منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی، شوش و منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر	بکارگیری فناوری های نوین در صنعت حمل و نقل	بخش حمل و نقل
	ایجاد زیرساخت استفاده از انرژی پاک در حمل و نقل	
	ارتقای جایگاه استان خوزستان در ترانزیت کالا از طریق توسعه در شبکه های حمل و نقل و بنادر تجاری	
	ایجاد باراندازها و انبارهای عمومی و سوخت با نقش ملی در نواحی بندری استان	
	جذب سرمایه گذار بخش خصوصی به منظور توسعه زیرساخت حمل و نقل	
	توسعه زیرساخت حمل و نقل استان	
	تعادل بخشی در شبکه های جاده ای استان در محور شرقی استان	
	گسترش و توسعه خدمات فرودگاهی و حمل و نقل هوایی در حد فرودگاه بین المللی به همراه تاسیسات و امکانات گمرکی و خدمات گردشگری در جهت پشتیبانی از گسترش خدمات گردشگری، صنعتی و کشاورزی استان	

دستگاه‌های متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش / زیربخش
اداره کل راه و شهرسازی استان، شرکت های عمران شهر جدید رامین و شیرین شهر، شهرداری ها	احصاء زمین های دارای قابلیت برای ساخت مسکن	بخش ساختمان
	ترویج معماری ایرانی در ساخت مسکن و تلفیق آن با معماری جهانی	
	تهیه سند توسعه بخش مسکن استان خوزستان	
	استفاده از فناوری های نوین در ساخت مسکن	
	جذب سرمایه گذار بخش خصوصی در اجرا و تکمیل پروژه های مسکن (مسکن مهر)	
	رفع موانع ارائه تسهیلات مسکن به متقاضیان	
	برنامه ریزی نوسازی بافت فرسوده	
	برنامه ریزی جهت ارتقای بهره وری مصرف انرژی در ساختمان	

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/ زیربخش
سازمان آب و برق خوزستان، شرکت برق منطقه ای خوزستان، شرکت توزیع برق استان، شرکت آب و فاضلاب خوزستان، شرکت گاز استان	ارتقا و توسعه سیستم تصفیه و بازچرخانی فاضلاب	بخش آب و برق و گاز
	کاهش تلفات انتقال انرژی	
	ارتقای ضریب پایداری شبکه برق در حوادث غیرمترقبه	
	توسعه استفاده از انرژی های تجدید پذیر و پاک	
	حفاظت و مدیریت روخانه ها و روان آب های استان	
	تامین آب مورد نیاز محیط زیست و پایداری جریان رودخانه ها و تالاب ها	
	مدیریت بهینه و یکپارچه منابع آب متناسب با سیاستهای مصوب اسناد بالادست نظیر مطالعات طرح جامع آب کشور	
	توسعه استفاده از آب شیرین کن ها جهت تامین بخشی از آب مورد نیاز	
	افزایش بهره وری در توزیع و مصرف؛ کاهش هدر رفت آب در کلیه نقاط مصرف و افزایش حجم تولید سرانه آب شرب در برخی از نقاط استان	

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/ زیربخش
اداره کل صنعت، معدن و تجارت، شرکت شهرک های صنعتی خوزستان	بازسازی و نوسازی صنایع فرسوده و غیر بهره ور	بخش صنعت
	توسعه صنایع کوچک و زودبازده	
	توسعه صنایع فلزات اساسی شامل ساخت آهن و فولاد، فلزات قیمتی و غیر آهنی	
	استفاده از فناوری های نوین صنعتی	
	حمایت از تولید صنایع دانش بنیان به ویژه صنایع دریایا پیه	
	توسعه تولید کاغذ و محصولات کاغذی	
	توسعه صنایع ساخت وسایل موتوری و تجهیزات حمل و نقل دریایی و ریلی	
	توسعه زیرساخت صنایع استان	
	توسعه صنایع غذایی و آشامیدنی	
	توسعه ساخت محصولات لاستیک و پلاستیک	
توسعه صنایع بهداشتی و دارویی		

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/ زیربخش
شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، شرکت پالایش و پخش فراورده های نفتی، منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، شرکت ملی حفاری ایران	ارتقای بهره وری استخراج و تولید نفت	بخش نفت
	ارتقای بهره وری مصرف فرآورده های نفتی در استان	
	حمایت از ساخت داخلی تجهیزات خارجی مورد نیاز در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی	
	توسعه و ساماندهی صنایع نفت، گاز و پتروشیمی	

دستگاههای متولی	برنامه ۱۴۰۱	بخش/ زیربخش
اداره کل جهاد کشاورزی، اداره کل منابع طبیعی، پشتیبانی امور دام، امور عشایر استان، شیلات استان، مراکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی	کاهش زمان دوره تولید در کلیه فعالیت های کشاورزی	بخش کشاورزی
	حمایت از صنایع تبدیلی بخش کشاورزی	
	تولید محصولات کشاورزی با برند معتبر در منطقه	
	حمایت از توسعه صادرات بخش کشاورزی	
	تهیه سند توسعه پایدار کشاورزی استان	
	اصلاح ساختار مصرف آب با تکیه بر افزایش راندمان آبیاری و مصرف و تخصیص بهینه آب به محصولات با ارزش اقتصادی بیشتر	
	ارتقای بهره وری مصرف نهاده های کشاورزی	
	تهیه و اجرای برنامه کاهش ضایعات تولید	
	آموزش و ترویج فناوری های نوین میان بهره برداران	
	جذب سرمایه گذاری خارجی در بخش های دارای مزیت کشاورزی استان	
استفاده از ظرفیت های بازارهای محلی		
حفظ، بازسازی، اجرای مدیریت علمی و بهره برداری بهینه منابع طبیعی		